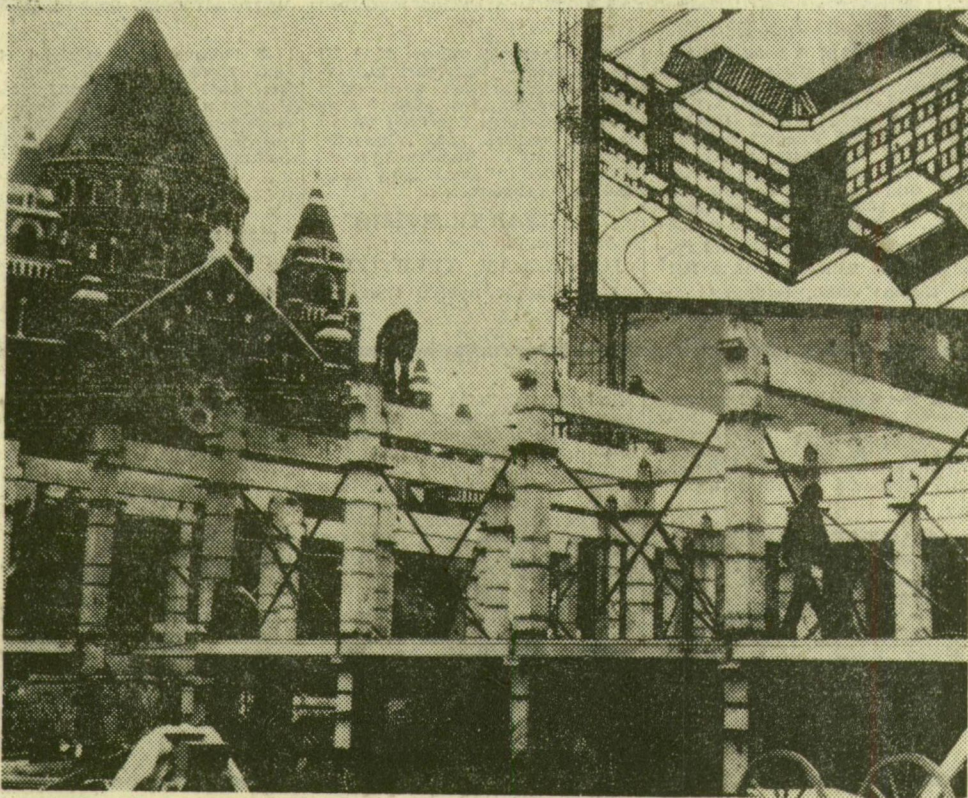

Épül az új véradóállomás

Csaták, kapun belül

Somogyi Károlyné felvétele

A klinikakertben az új épület vázán át még előbukkan a dóm egyik bejárata

A szegedi véradóállomás rég kinőtte saját hajlékát, ha ugyan volt idő, amikor éppen testreszabott volt. A sebészeti klinika magasföldszintjén jutott hely a véradás szervezésével, végrehajtásával, a konzerválással foglalkozó 50 dolgozónak, valamint a műszereknek — mindössze 180 négyzetméteren. Komoly gondot jelent az intézetben rendezett véradás: nehéz elhelyezni a súlyos betegek megsegítésére érkező embereket, és a zsúfoltság nehezíti a vérvétel munkáját is. Márpedig úgy tűnik, a jövőben egyre gyakrabban lesz szükség arra, hogy bizonyos esetekben a véradókat hívják be az állomásra. A friss vért, vérkészítményeket igénylő műtétnek ez elkerülhetetlen, akárcsak a különleges, ritkább vércsoportú betegek operációja előtt. A klinikán növeli a zsúfoltságot az is, hogy nemcsak Szeged, hanem a megye, sőt a környező megyék betegeinek itt végzett műtétéhez is legtöbbször ez az intézmény gyűjtí össze a szükséges vért.

Időszerű és indokolt tehát, hogy új, korszerű véradóállomást kapjon a város, illetve a megye. A tervet a Szegedi Tervező Vállalat Tarnai István vezette mér-

nökkollektívája készítette, konzultálva az egészségügyi szakembereivel. A több mint 20 millió forintos beruházást pedig az Egészségügyi Minisztérium beruházási vállalata fedezi. Az épület majdani formája még nem bontakozott ki, az alapozás után két szint váza látható, a dóm Tisza-parti oldalán.

Milyen lesz az új véradóállomás, s elégedettek-e az elképzelésekkel a gazdák, a véradóállomás dolgozói? Dr. Gál György, a megyei véradoszolgálat vezetője elismeréssel szólt a tervről. A kétfelületes, négy szintes intézményben az eddigi 180 helyett 1200 négyzetméteren munkálkodhat az ötven ember — sőt létszámbővítésre is lesz lehetőség —, nemcsak felajánlásukat megillető környezetben adhatnak vért a jelentkezők. A földszinten 94 négyzetméteres előcsarnok fogadja a belépőket. Az ország más, azonos rendeltetésű intézményében szerzett tapasztalatok szerint nem mindegy lélektanilag sem, milyen benyomást szereznek az első pillanatban a véradók. Igyekeztek úgy kialakítani ezt a helyiséget, hogy megnyugtató hatású legyen, művészi kerámia részesíti majd esztétikai élményben az oda látogatót. Innen nyílik az az egység, amelyben a vérvé-

tellet kapcsolatos teendőket látják el: adminisztrációs helyiség, kivizsgáló, laboratórium, orvosi szoba, és egy „étkező”, ahol az uzonnát fogyasztják el a véradás után. Itt lesz még többek között a telex is, amelynek segítségével gyorsan lehet kapcsolatot teremteni a környező megyék állomásaival. Az első emeleten végzik a szükséges adminisztrációt, és helyet kap itt még egy tanterem, oktatólaboratórium és könyvtár is. A második emeleten véradószobák, laboratóriumok lesznek, s itt végzik a szervátültetéshez szükséges ügynevezett „vér-típusvizsgálást”. Az alagsor kellemes meglepetésként szolgál majd az állomás dolgozóinak és a véradóknak is: uzonnázó, egészségügyi intézményhez méltó szociális helyiségek teremtenek a véradásban résztvevők részére kulturált környezetet.

A SZOTE Véradóállomása Csongrád megyei hatáskörben dolgozik. Nemcsak az orvosegyetem speciális igényeit elégíti ki, hanem a négy déli megye véradoszolgálatának koordinációja is feladata.

A tervezéskor mindezt figyelembe kellett venni, ezért is lesz a szegedi épület valamivel nagyobb, mint a többi megyei alkotópont. S hogy az egyelőre csak papíron megvalósult véradóállomás nemcsak a szegedi szakemberek tetszését nyerte el, bizonyítja, hogy a terv iránt a bolgárok is érdeklődnek.

A kivitelező, az egészségügyi intézmények építésében már gyakorlatot szerzett DÉLÉP hozzákezdett a munkához, s az elképzelések szerint a jövő év második felében elfoglalhatják az állomás dolgozói új, korszerű munkahelyüket.

Ch. A.

Október 8—11.

Fejlődési világkonferencia Budapesten

Csütörtökön az Országos Békatanács ügyvezető elnökségi ülésén Pethő Tibor, az OBT elnökhelyettese beszámolt a közelmúltban Helsinkiben tartott leszerelési világfórumról, a tanácskozáson részt vett magyar delegáció sokoldalú, eredményes tevékenységéről. Elmondta: 90 ország és 52 nemzetközi szervezet küldöttsége volt ott a konferencián, amely a leszerelés kérdéskörében a legnagyobb szabású rendezvény volt a békeerők 1973. évi moszkvai világgörög-szusa óta. Legfőbb eredményként azt könyvelhetjük el most Helsinkiben, hogy jelentősen kiszélesedett a világban azoknak az erőknek a köre, amelyekre a következő szakaszban számítani lehet a leszerelés ügyének előmozdításában.

Sebestyén Nándorné, az Országos Békatanács főtisztára az október 8. és 11. között Budapesten megrendezésre kerülő fejlődési világkonferencia előkészületeiről adott tájékoztatást. A konferencia címe és témakörre: „Együttműködés a béke érdekében”. Azért találkoznak a nemzetközi békemozgalom képviselői, hogy programot dolgozzanak ki a békemozgalom számára a fejlődés előmozdítása érdekében.

Első ízben kerül sor a Béke-világtanács történetében olyan nemzetközi tanácskozásra, amely átfogóan és részletesen elemzi a béke és a fejlődés összefüggéseit, programot formál a fejlődő országok küzdelmét segítő konkrét akciókhoz.

Csaták, bár ritkán tudatja lezajlásukat harci zaj. Legtöbbször főnöki szobák tárgyalóasztala mellett, üzemirodák plakátokkal, körlevelekkel, dekadkimutatásokkal teleggátott falai között vívják meg e küzdelmeket, s olykor testületi tanácskozásokon, vagy éppen az üzemszavarr, esetleg munkahiány miatt álló gépek környékén. A vállalaton belüli érdekellentétek léteznek, hatnak, figyelem mégsem sok jut tanulmányozásukra. Félig-meddig ismeretlen terület ez, talán azért, mert közgazdasági, szociológiai és pszichológiai tényezőket egyaránt magába foglal.

Minden termelői szervezet különböző részekből tevődik össze, s ezek együttműködnek ugyan — máskülönben darabjaira hullana a szervezet —, de illeszkedésük nem jön létre automatikusan. Érdekeik eltérhetnek, s ha egyeznek, ez sem örökös állapot, mert a változások új súrlódási felületeket teremthetnek. Objektív és szubjektív okok egyaránt közrejátszhatnak az érdekellentétek kialakulásában, ám az össze-tevők felfedése nem egyszerű. Főként akkor nem, ha csupán a tünetekre figyelnek, ezek szerint intézkednek. Ilyen esetekben az a látszat, hogy jó megoldás született, ám „váratlanul” ismét fölbukkannak a gondok.

A népgazdaság és a vállalat érdeke sem esik automatikusan egybe, hasonló a helyzet a termelői közösség különböző csoportjainál. A baj tehát nem az, hogy léteznek érdekellentétek, hanem ha hosszú időn át megoldatlanok maradnak. Sajnos, ez sűrű eset. Persze, nehogy elfeledkezzünk egy fontos mozzanatról: vannak hasznos, fejlődést siettető érdekellentétek. Olyan helyzetben például, amikor az érintettek egyaránt a jobbat, a célszerűbbet kutatják — mint az új gyártmány tervezésekor —, mást diktálhat a konstruktőrök, s mást a közgazdászok érdeke. Közös nevezőre jutni viszonylag egyszerű, mert mindkét fél akar valamit, ami a jövőt alakítja. A baj akkor van, amikor az érdekellentéteket lépni és maradni akarók vitája növeszti, amikor az „érdek” kényelmességet, közömbösséget sugall, a feladatok, a felelősség áthárítását tünteti fel célra vezetőként. S még nagyobb a baj akkor, amikor a szervezet bizonyos csoportjai vélt érdekeiket igazságként, szükségszerű tényezőként akarják elfogadtatni. Ha ez sikerül, a tevékenység egészét megbénító zavarforrás

épül be a gyári, vállalati irányítási mechanizmusba, kétségessé válik — esetleg eltűnik — az emberek előtt a helyes és a helytelen, a jó és a rossz közötti választóvonal.

Sok sasnak egy fészken nehéz megalkudni — az izes mondással mentette, magyarázta valaki a cégén belüli érdekellentéteket. Igen ám, de a „sasok” a fészekből kifelé igyekeztek, azon csatáztak, kinek sikerüljön ez előbb, gyorsabban! Azon bizonykodtak, miért nem lehet megtartani a határidőt a nagy summájú exportmegrendelés teljesítésénél. Az alkatrészüzem néhány szerszám hiányát hánytorgatta fel, holott valójában arról volt szó: nekik könnyebb a típusmunkadarabok előállítására, egyszerűbb ezzel „hozni a tervet”. A szerelde viszont előbbre srolta a külföldi megrendelést, mert számára ez az előnyösebb, ám eközben felrugott több belföldi megállapodást, ami miatt az értékesítési osztály protestált....

Ma még ábránd, hogy akár az egyének, akár a közösségek elhanyagolják a fölszámoltak tényleges érdekeiket — mert hiszen előbb példánkból az exportszállítás teljesítése valamennyi részleg javát szolgálja —, s ahhoz igazodva cselekedjenek. A kívánatosnál szűkebb látóhatár csupán intézkedésekkel nem tágható. Elrendelni valamit nem azonos az érdekellentétek forrásainak felszámolásával, mert a következményeket téveszti össze az okokkal.

Mégis, az az általános, hogy vagy szép szavakkal, vagy rendelkezésekkel próbálnak rendet tenni a vállalati vezetők, holott más kínálja a megoldást. E más az okokat feltáró elemzőmunka, az ennek megállapításait figyelembe vevő intézkedéssorozat, a meggyőző kombinációja. Cselekedetek olyan láncát tehát, amelyből egyetlen szemlet sem lehet kihagyni, mert ha ez történik, csak rövid idejű a siker, vagy el sem érhető.

Nem szabad azzal elintézni a vállalaton belüli érdekellentéteket, hogy „károsak, mert szemben állnak a vállalati érdekkel”. A legtöbb helyen mégis csak eddig jutnak el. Tökéletes, mindenfajta súrlódástól mentes szervezet persze nincsen. Nem is ennek óhajáról van szó. Hanem arról a jogos kívánságról, hogy a kapun belüli csaták ne a kudarcok, a véreségek, a megfutamodások számát gyarapítsák, hanem a győzelmeket.

M. O.

Átáll a 10-es csatornára a szentesi televízióadó

Működik az új adóberendezés — Október 2-től „beállító ábrát” sugároznak

Ismeretes, hogy különféle környező televízióállomások zavarása miatt beszűkült a szentesi adó vételkörzete, és elsősorban a távolabb levő készüléktulajdonosokhoz gyengébb, vagy egyáltalán nem vehető kép- és hangjelek jutottak. Többek között ezért is indokolt az a változás, hogy október 12-től a szentesi televízió adóállomás — szaknyelven szólva — áttér a függőleges polaritási sugárzásra, és ezután a készülékeken a 10-es csatornán válik lehetővé a műsorvétel. Ez megköveteli a házi antennák átállítását, átfordítását, az adóállomástól 10—15 kilométeres körzettel távolabbra. Szentesen és

közvetlen környékén szükségelt az antennák átforgatása, viszont a televízió készülék gombját a 10-es csatornára kell átállítani. Ez a készülékek 98 százalékánál adott, csupán a régi típusú televízióknál — például Carmen, Tavasz — indokolt a műszaki beavatkozás a 10-es csatorna kialakítására.

A szentesi televízió adóállomáson most megszüntették a műszaki munkát az átállással. Nagy eredmény, hogy megtörtént az új adóberendezés átadása, és az október 2-től 9-ig a televízióműsorok szünetében a 10-es csatornán úgynevezett „beállító ábrát” sugározzák a közönség, a Gelka, a készülékek és az antennák pontos „beigazítására”. A távolabbi körzetekben október 12-től a 10-es csatornán zavartalan lesz a televízió vétel, szemben az eddigi kifogásokkal és hiánypontokkal. Ugyanakkor pontosabban vábbítja a szentesi adóállomás területén is a helyzet, a már ismerttetett jelek minősége, mert ezt lehetővé teszi az új adóberendezés. A rég felújított, alkalmassá teszik a 10-es csatornán történő továbbításra, és a jövőben tartalékadóként fog szerepelni.

Az antennák állásával kapcsolatban felmerül az a kérdés, hogy zavarja-e egy-

mást a jugoszláv és a magyar adás, tekintettel arra, hogy általában sokan nézik Csongrád megyében is a déli szomszéd állam televíziós műsorát. A válasz erre az, hogy semmiféle probléma nem áll fenn, mert műszaki szempontból „mész-sze van egymástól” a magyar 10-es és a jugoszláv 6-os csatorna, és mindkét viszonylatban semmiféle akadály nincs a kedvező műsorvételnek. (Ez Szegedre másképpen érvényes.)

Erdemes még megemlíteni, hogy a szentesi adótorony — a korábbi sajnálatos tűz után — már üzemszerű állapotban van, a teljes rendbehozatal megtörtént, és csak kisebb hiánypótlások vannak hátra. A fejlesztési tervek szerint jövőre az URH-adások keretében a rádiókészülék-tulajdonosok részéről lehetőség nyílik a Kossuth és a Petőmúzeum vételére. Jelenleg csak a 3-as számú URH-rádióműsort to-

Szabó Róbert

Kádár János látogatása a Magyar Nemzeti Galériában

Kádár János, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára, Aczél Györgynek, a Politikai Bizottság tagjának, a Minisztertanács elnökhelyettesének társaságában csütörtökön délelőtti ellátogatott a Magyar Nemzeti Galériába, és megtekintette a Pátzay Pál szobrászművész 80. születésnapja alkalmából rendezett életmű-kiállítást. Találkozott és szívélyesen elbeszélgetett a művésszel és feleségével, gratulált a gazdag életműhöz, amelyet a kiállítás tükröz, és jókívánásait fejezte ki a jubiláló mesternek.

A találkozón részt vett Pogány O. Gábor, a Magyar Nemzeti Galéria főigazgatója.